

САНА ОЛОХ

12+

2021 сыл
Олунньу
2 күнэ
оптуорунньук
№ 7
(11760)

Чурапчы улуһун хаһыата • ХАҢЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫҢ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР • @sanaoloh

оптуорунньук, олунньу 2 > сэрэдэ олунньу 3 > кыһык олунньу 4 > бэтинсэ олунньу 5 > субуота олунньу 6 > баскыһыанна олунньу 7 > бэнидизинньик олунньу 8

— И.М. ПАВЛОВ ТӨРӨӨБҮТЭ 100 СЫЛА —

ЫТЫКТАБЫЛ, МАХТАЛ БЭЛИЭТИНЭН

Тохсунньу 31 күнүгэр «Айылгы» култуура уонна духуобунай сайдыы киинигэр Саха АССР үтүөлээх учуутала, Чурапчы оройуонун, Болугур уонна Чурапчы нэһиликтэрин Бочуоттаах гражданина, Аба дойдуну көмүскүүр сэриикыттыылааба, П.А.Ойуунскай аатынан судаарыстыбаннай бириэмийэ лауреата, «Хотугу Сулус» уордьан кавалера, «Гражданскай килбизин» бэлиэ хаһаайына Иван Михайлович Павлов төрөөбүтэ 100 сылын бэлиэтээһин дьаһала буолла, инстаграм нөҥүө улуус олохтоотторугар көһүннэ.

И. М. Павлов аатын сүгэр оскуола «Память» байыаннай-патриотической куллубун үөрэнээччилэрэ сценаҕа тахсаннар ытык киһити чизигэр строевой хамсаанылары көрдөрдүлөр.

Иван Михайлович олобун, үлэтин туһунан дакылааты улуус дьокутааттарын Сэбиэтин бэрэсэдээтэлэ Афанасий Захаров онордо. Дагылаахка «Баара эрэ 15 саастаах уол Мындабаайыга «Ааҕар балаҕан» сэбиэдиосэйинан ананан үлэлээбитэ, колхуостаахтарга үөрэх-билии сырдыгын тарбаппыта. Чурапчытаабы педагогическай училище бастакы кууруһун ситиһилээхтик үөрэнэн бүтэрбитэ. Сэри сабаламмытыгар, 1941 сыл атырдьах ыйын 6 күнүгэр ыгыран таһааран, военкомат призывыгар көрбүттэрэ. Үөрөбө кыра, сааһа бири сыл үрдүк дьэн сыыйан кэбиспиттэрэ. Үөрэхтэн тохтоон кылгас кэмнэ Мындабаайыга «Ылдыаа ыллыга» колхуоска счетоводунан үлэлээбитэ. Ити үлэни сырыттабына, 1942 сыл сайыныгар иккистэн бэбизскэ тутан сэриигэ айаннаабыта» дьэн этилиннэ. Салгыы фронтовик хайдах сэриилэспитэ толору сырдатыллына. «Бэс ыйын 20—23 күннэригэр барыта 533 киһи ыгырыллан барбыппыт, аара дорусбуяларынан сыыйыллан, Уралга 503 киһи тиксибиппит. Ый анаара буолан баран анаарбытын, 35-тэн үөһэ саастаахтары, Сталинград сэриитигэр илдьэ барбыттара. Биһигини, эдэрдэри 9-с, 20-с, 22-с тусла хайыһар иригээдэлэригэр араартаабыттара. Мин 22-с биригээдэбэ түбэспитим. Муус старый бүтүүтэ Курсккай уобалаһыгар таһыныттар. Мин 5-с армия, 28-с

гвардейскай дивизия 86-с полкаһыгар түбэспитим. Сэриигэ 4-с тусла учебнай ротаҕа сылдьан кыттыбытым. Бу сыл атырдьах ыйын 28 күнүгэр ыраханньык бааһыран, госпитальга кирибитим. Ити кэмигэ 47-стусла механизированнай биригээдэбэ түбэспитим. 1944 сыл күһүн Прибалтика сирин-уотун босхолуу, 1-һы, салгыы 3-с Прибалтийскай фронтка кыттан сэриилэспитим. Биригээдэ 1945 сыл тохсунньуттан босхоломмут Польша сирин унуордаан, Германияны хайа солоон, Балтийскай муораҕа тахсыбыппыт. Кулун тутар ортотун диэки Кенигсберг куоракка чугаһаабыппыт. Онно Бранденбург куораттан тахсар өстөөхтөрү бобон сыппыппыт. Муус устар ый ортото Данциг куораттан тахсан биэрбэккэ сэриилэһэр өстөөхтөрү утары ыппыттарга, Ыам ыйын 6 күнүгэр массынаабытыгар опорон Берлин диэки айаннаабыппыт. Ыам ыйын 6 күнүгэр «Өстөөх бэриннэ» дьэн тохтоппуттара. Күһүн Сэбиэскай Сойууска кириэн Белоруссия сиригэр Бобруйскай уобаласка олохсуйбуппут. 1946 сыл бэс ыйыгар сулуусалаан бүппүтүм. Сэриигэ сылдьан 2 төгүл 8-та буулдыаҕа табыллан бааһырыбытым. «Албан аат» 3-с истиэпэннээх уордьаннаах, «Бойобуой үтүөлэрин иһин» мэтэстлээх эргиллибитим — дьэн сэриигэ кыттыбытын бэрт сэмэйдик ахтыбыта дагылаахка киллэриллиннэ.

«Иван Михайлович Павлов төрөөбүтэ 100 сылын туолуутун улуус дьэно-сэргэтэ киинэхэ ытыктабыллан, сүгүрүйүүнэн, үтө аатын кэриэстээһинэн бэлиэтир. Мин аҕам Тимофей Степанович Ноговицын — Аба дойдуну сэриитин кыттыылааба, Иван Михайловичтын добордуу этилэр, мэлдьи билсэллэрэ. Сэри хонуутугар охтубуттары үйэтиити үлэтигэр көмөлөспүтэ. Улуус баһылыгынан үлэбин сабалыахпыттан И. М. Павловтын алтыспытым. Кини субаһириин, ылыктаах этиилэрин ыгынарым. Үйэтиитигэ этиилэрин учуоттаан, улууска 2016 сылы Мусуой сылынан, 2017 сылы Устуоруйа сылынан биллэрбиппит, бу үлэ салгыы ытыллар. «Иван Михайлович Павлов — воин, учитель, летописец» киинэ уһуллуутугар, Кыайыи скверэ оноһуллуутугар «Мин мантан сэриигэ барбытым» пааматынньыкка, о. д. а. улуус салалтата үп-харчы

булуутугар улуус салалтата үлэлэспитэ. Эһэлэрбит, аҕаларбыт Улуу Кыайыиы аҕалыыа хорсундук сэриилэспиттэрин, киһилэр ааттарын-суолларын үрдүктүк тутар, кэриэстиир биһиги ытык изспитэ» — дьэтэ улуус баһылыга Андрей Ноговицын.

Сценаҕа экранга Ил Түмэн дьокутаата Михаил Гуляев, СӨ Ычат дьыалаларыгар уонна социальнай коммуникацияҕа министриэ Степан Саргыдаев, Африка континентын Лаос судаарыстыбатыттан лейтенант Анатолий Храмов, Чурапчы, Таатта улуустарын байыаннай хамыһаара, подполковник Николай Андреев, улуус баһылыгынан үлэлээбит Иннокентий Аммосов Поклоннай хайаҕа баар Кыайыи мусуойун үлэһиттэрин аатыттан, «Память» киһигэлэр тахсыыларын редакциялааһына Иван Михайловичтын биригэ үлэлэспит К. Е. Павлов, Старай Русса куораттан «Медведь» поисковой этэрээт аатыттан видео-эбэрдэлэрэ көһүннэ.

И. М. Павлов аатынан оскуола дириэктэрэ Михаил Дьяковскай бу оскуола үлэтин, үөрэнээччилэрин ситиһилэрин билиһиннэрдэ. Оскуола иһинэн үлэһиир «Память» байыаннай-патриотической кулууп, мусуой Иван Михайловичтын ыкса сибээстээхтик

үлэлээбиттэрин, билигин кини аатын үйэтиитигэ араас дьаһаллар ытыллылалларын билиһиннэрдэ. «Павлов аабыыла», киинэхэ анаммыт анал кылаас чаастара, түмсүүлэр үрдүк таһымнаахтык ытыллылалларын бэлиэтээтэ. Норуот маастара Татьяна Григорьева-Баишева Иван Михайлович мэтириэтин быысапканан анһан онорбутун кэргэнэ Василий Баишев, кыһа Айтилина Лазарева оскуола мусуойугар анаан бэлэхтээтилэр.

Иван Михайлович олорбут, физругунан, военругунан, устуоруйа учууталынан өр кэмнэ үлэлээбит интэрнээт-оскуола түөлбөтүттэн Өрөспүүбүлүкэтээри олимпийскай эраплэри бэлэмниир интэрнээт-оскуола дириэктэрэ Николай Гуляев тыл эттэ. Кини ытыктыыр киһилэрин кытары биригэ үлэлээбит, алтыспыт кэмнэрин туһунан истинник-иһирэхтик аһынна. Педагогтары, үөрэнээччилэри кытары ыкса сибээстээспитин, ылыктаах, сүбэһиир этиилэрин ылынан, олоххо киллэрэргэ үлэлээн кэлбиттэрин, ийикитин үйэтиитигэ үлэлэһиэхтээхтэрин эттэ.

Чурапчы нэһилиэгин баһылыга Владимир Сивцев Иван Михайлович киһи бөлүөлөк сайдытыгар, ордук үйэтиити памаатынньыктарын онорууга үлэлэспитин үрдүктүк сыаналаата.

Улуустаабы үөрэх салалтатын салайааччы Юрий Посельскай улуус учууталлара Иван Михайлович Павлов мэлдьи холобур оностоллорун, биригэ үлэлэспиттэринэн киэн тутталларын бэлиэтээтэ. Кини сүбэлэрин, этиилэрин улуус үөрэххэ салалтата ылынан, олоххо киллэриигэ сыал-сорук оносторун эттэ.

Тыл этиилэр быыстарыгар «Улыбка» үһүйээн кыргыттарын ансаамбыла, МУПК, оскуолатын уопаттарын ансаамбыла, «Айыллаан» култуура киинин квартета, Сылан норуот айымньытын дьизгин үлэһитэ Егор Макаров Иван Михайлович сырдык аатыгар анаан патриотической ис хоһоонноох ырыалары толордулар.

Түмүккэ Улуу Кыайыи күнүгэр дьизри 100 хонук хаалбыта этилиннэ, декада биллэрэргэ этии кирирдэ.

Алексей СЛЕПЦОВ.

ЕВГЕНИЙ КОРНЕЕВ ЧУРАПЧЫГА СЫРЫЫТЫТТАН

Тохсунньу 29 күнүгэр Чурапчы улуугар СӨ кылаабынай федеральной иниспиктерэ Евгений Владимирович Корнеев ыалдьыттаата.

Кини үлэтин Кытаанах нэһилиэгиттэн саҕалаата. Бу нэһилиэккэ тутуллар оскуопа хаамытын билистэ уонна РФ Бэрэсидьиэнин Владимир Путин дьаһалынан балаҕан ыйын 1 күнүгэр тутууну бүтэрэн, үлэбэ киллэрэр сорук турарын санаатта. Маны таһынан "Хаарбах туруктаах дьыапыртан көһөрүү" бырагырааматынан тутуллар турар таас дьыабы, врачейнай амбулаторияҕа сырытта. Амбулатория үлэһиттэрэ дьыа тымныһын, усуллубуйа суобун бэлиэтээтилэр.

Салгыы Чурапчы нэһилиэгэр үлэтин салҕаата. Манны 1-кы кыбаарталга тутуллар турар таас дьыабы көрдө. Улуус баһылыгы экономикаҕа, инвестицияҕа

солбуйааччы Алексей Егоров, нэһилиэк баһылыга Владимир Сивцев сана сокуонна киирбит уларыһылар опхоттору долгутаппарын, бэриллэр компенсацияҕа — улууска үчүгэй уһаайбаны да ылар кыаллыбатын эттилэр.

Үгүс сыллар тухары улууспут опхотторо туруорсар туруорсуубут баһыһабыт тутуута этэ. Ол болпуруос билигин быһаарыллан, опхот киирээригэр эрэлбит улахан. Евгений Владимирович ону болҕомтоҕо ылан, эбийиэккэ сырытта. Кини баһыһабыт иккис учаратын бырайыагын уонна билигин хайдах усуллубуйа үлэли опролорун кылаабынай быраас Артем Ксенофонов билиһиннэрдэ. Нэһилиэккэргэ ФАПтары тэрийиңэ, ону таһынан оборудованиенан хааччыллыыга бэйэтин көрүүлэрин эттэ, көрдөһүү суругун туттарда.

Ити кэнниттэн Тьа хаһаайыстыбатын сайыннарар агенствоҕа тийэн, дьаһалта үлэһиттэрин кытта көрүстэ. Бастатан, улуус дьаһалтата ылар үлэтин-хамнаһын, көрдөрүүлэрин уонна иккини былааннарын туһунан иһитиннэриини баһылык Андрей Ноговицын онордо. Иккиннэн, федеральной национальнай бырайыактар чэрчилэринэн тутуллубут эбийиэктэр тустарынан улуус баһылыгын тутууга солбуйааччы Руслан Васильев дакылааттаата. Кини манны сийлиһи федеральной буддьүөттөн төһө үп көрүллүбүтүн сырдатта.

Үсүнүнэн, Агенство сапайааччыта Василий Хомподоев бу сана тэриллибит тэрилтэ сыалын-соругун, иккини былааннарын билиһиннэрдэ. Кэлбит ыалдьыттарга виртуальной ачыкы нөһүө оскуоланы, уһууааны,

ферманы онлайн көрдөрдүлэр.

Төрдүнүнэн, бу саас-сайын пандемиянан сибээстээн, улуус дьаһалтата "Дьыабыр опор — дьыа кэргэн экономикаһын дьыаһыттан" дьыа бырагырааманы үлэһиттэн, опхотторго үчүгэй көмөнү онорбута. Ол туһунан Алексей Егоров сырдатта уонна салгыы маннык тутулуунан кыһынны бырагыраама үлэли турарын кэпсээтэ.

Түмүккэ Евгений Корнеев улуус прокурорун солбуйааччытын Иван Черкашины уонна полиция начаалынньыгын Иннокентий Свинобоевы кытта мунньахтаата. Ону таһынан бириддиһэн дьыа кытта көрсөн, тустаах кыһалбаларын быһаарыста.

Елена МАКАРИНСКАЯ.

“Сайдыс” үбүлүөйдээх сыла бэлиэтэннэ

Одьулууннаабы “Сайдыс” норуот айымньытын дьыа тэриллибитэ 85 сыла туолла. Бу улахан үбүлүөйдээх сылы көрсө, кини дириэктэрэ Валентина Аржакова, уопсай кэлэктиип, дьыаутааттар туруорсууларынан уонна нэһилиэк баһылыга Людмила Ефремова өйөбүлүнэн, одьулууннар бири дойдулаахтарын — хомсомуол, баартыйа үлэһитэ, “Бочуот Знага” уордьан хаһаайына Тимофей Гаврильевич Тоскин — Түмээ Туоскун аатын ингэрэр туһунан 92 нүөмэрдээх уураабынан бигэргэттилэр.

“Үтүө күнүнэн, күндүтүк саныыр бар дьоммут!

Бүгүмнү үөрүүлээх күннэ Түмээ Туоскун оболоро, сизиннэр кэлэн турабыт. Мин — Антонина Тимофеевна Собакина кыһабын. Аан бастаан эһэбитаатын норуот айымньытын дьыагыр ингэрэллэрин истэн, олус соһуйбуппун, үөрбүппүн, билигин наһаа долгуйабыт. Архыып докумуоннарын хасыһан, эһэбит колхуос кулуубун сэбиэдиссэйинэн ананан 1935 сыллаахха үлэһэбитин туһунан ааҕан соһуйбуппун. Ол иннинэ кинини колхуос бэрэссэдээтэлин эрэ быһыытынан билэр этибит. Кини ыччаттара бу кэлэн турабыт,

кыра эбэрдэ кэнсиэрдээхпит, нүөмэрдэрдээхпит. Сизиннэр бары куоратынан, Чурапчынан, Ньурбанан, Үөһээ Бүлүүнэн тэнийэн олороллор. Одьулуунга бу дьыа өрөөн тохтоон да көрбүппүт, олорбуппунт суох. Ол эрэри мантан ыла ыкса сибээһи тутуһуохпут дьыа эрэппээхпин. Бэйэм уопастыбанньыкпын, эһэм туйабын хатарааччыбын дьыа сананабын, кини үтүө аатын, үлэтин сыаналаан, ытыктаан, кини аатын ингэрбиттэринэн, наһаа үөрэбит, махтанабыт. Онон инникитин ыччаттар Одьулууммут сайдарын туһугар үлэһэһэргэ санаа үөскээтэ”, — дьыа ХИФУ наука уонна инновацияҕа департаментин салайар сотруднига, Түмээ Туоскун сизэ, биллиилээх блогер Сардаана Сыромятникова кэпсир.

“Сайдыс” норуот айымньытын дьыагыр Тимофей Гаврильевич Тоскин аатын ингэрэр мемориальнай дуоска үөрүүлээх аһыллытын кэнниттэн онлайн-бизиринэн сабыс-сана буруолуу сылдьар “Сайдыс, сайдар саргылан!” дьыа кинигэ сүрэхтэниитэ ыытылынна. Манны Тимофей Тоскин опобун сырдатан, Одьулуун нэһилиэгин устуоруйа мусойун үлэһитэ Евдокия Окорокова дириг хабааннаах иһитиннэриини онордо. Салгыы Түмээ Туоскун төрөппүт улахан уола, СӨ тьа хаһаайыстыбатын

үтүөлээх үлэһитэ, уу хаһаайыстыбатын туйгуна Тимофей Тимофеевич Тоскин эбэрдэ тылы эттэ. Оччотобу сыллары санаан, СӨ Норуот хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, СӨ социальнай сулуустаҕа туйгуна А.И. Поисеева, Т.В. Моттуева, Е.Х. Григорьева, М.А. Аргунова, Н.Н. Протопопов “Зуум” нөһүө дьыаһунаах ахтыһыларын снордулар.

Норуот айымньытын дьыагыр үлэһиттэрэ С. Татаринова, А. Егорова, Р. Игнатьева, Евдокия, Василий Степановтар, А.А. Аржаков, А.Р. Аржакова үрдүк сыанаттан уонна видео нөһүө И. Калистова, М.Г. уонна И.Л. Колесовтар, М. Ноговицына, Е. Корякина, А. Афанасьева о.д.а. эбэрдалээтилэр.

Кинигэ сүрэхтэниитин кэнниттэн үлэһиттэри наһарадалааһын уонна эбэрдэ кэнсиэр буолла.

Сэмэн ЖЕНДРИНСКЭЙ.

— К 10 ЛЕТИЮ СО ДНЯ ОБРАЗОВАНИЯ СЛЕДСТВЕННОГО КОМИТЕТА РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ —

ВО БЛАГО СОХРАНЕНИЯ ЗДОРОВЬЯ И ЖИЗНИ ЛЮДЕЙ

15 января 2021 года исполняется 10 лет со дня создания Следственного комитета Российской Федерации. В преддверии этой даты Чурапчинским межрайонным следственным отделом следственного управления Следственного комитета Российской Федерации по РС(Я) (далее – Чурапчинский МСО СУ СКР РС(Я)), непосредственно руководителем* отдела, майором юстиции Местниковым Егором Николаевичем подведены итоги работы по основным направлениям деятельности за 2020 год.

Следственный комитет Российской Федерации с момента его образования решает задачи по пресечению и расследованию тяжких и особо тяжких преступлений, в том числе убийств и изнасилований, по противодействию преступлениям коррупционной направленности, в сфере экономики, финансово-бюджетной сфере, а также экстремистского характера, терроризму, преступным посягательствам в отношении несовершеннолетних, а также совершенными несовершеннолетними. Также следственные органы Следственного комитета РФ расследуют уголовные дела в отношении лиц, обладающих особым правовым статусом.

В истекшем 2020 году в Чурапчинский МСО СУ СКР РС(Я) поступило 323 сообщений о преступлениях (314 в 2019 году, 334 в 2018 году). По результатам проведенных доследственных проверок в 2020 году возбуждено 56 уголовных

дел (в 2019 году – 39, в 2018 году – 48).

Как и в предыдущие годы, следователями Чурапчинского МСО СУ СКР РС(Я) особое внимание уделялось расследованию уголовных дел о самых опасных преступлениях против личности: убийствах, покушениях на убийство и причинениях тяжкого вреда здоровью со смертельным исходом. Так, в 2020 году следственным отделом возбуждено 8 уголовных дел по фактам убийств и покушений на убийство (в 2019 году – 5, в 2018 году – 3), 2 уголовных дел по фактам причинения тяжкого вреда здоровью со смертельным исходом (в 2019 году – 0, в 2018 году – 2).

Одним из приоритетных направлений Следственного комитета Российской Федерации является борьба с коррупцией. Так, в прошедшем 2020 году в следственный отдел поступило 8 сообщений о коррупционных действиях, тогда как в 2019 и 2018 годах поступило по 11 сообщений. Следователями следственного отдела в истекшем году возбуждено 5 уголовных дел (в 2019 году – 2, в 2018 году – 4) по фактам коррупции.

По результатам проводимой работы Чурапчинским МСО СУ СКР РС(Я) в 2020 году коррупционные преступления выявлены в сферах образования и бюджетной деятельности. Возбуждены уголовные дела о преступлениях коррупционной направленности, таких как присвоение и растрата, коммерческий подкуп.

Например, в Чурапчинском районе было расследовано уголовное дело по обвинению гр. О. в совершении им ряда преступлений, предусмотренных п. «б» ч.2 ст.132 УК РФ и ч.3 ст.135 УК РФ по факту совершения им насильственных действий сексуального характера и развратных действий в отношении несовершеннолетних с использованием сети «Интернет». Так в ходе следствия было установлено, что обвиняемый с использованием приложения «ВКонтакте» в сети «Интернет» входил в доверительные отношения с несовершеннолетними, после чего вел с ними переписку интимного характера и рассылал им фотографии сексуального характера, не достигшим 14-летнего возраста и даже 12-летнего возраста. По

приговору суда обвиняемый приговорен к длительному сроку лишения свободы.

За последние годы Чурапчинским МСО расследован ряд преступлений данной категории, в том числе по обвинению бывшего главы МО «Легойский наслег» Усть-Алданского района, в совершении ряда преступлений, предусмотренных ч.3 ст.160 УК РФ и ч. ст.292 УК РФ, по факту присвоения ею денежных средств из бюджета муниципального образования путем составления подложных документов, по обвинению бывшего главы МО «Хаяхсытский наслег» Чурапчинского района в совершении преступлений, предусмотренных ч.3 ст.160 УК РФ и ч.3 ст.260 УК РФ по факту присвоения им бюджетных средств из бюджета муниципального образования путем составления подложных документов, а также организации незаконной рубки лесных насаждений, по обвинению главы МО «Баягинский наслег» Таттинского района в совершении преступления, предусмотренного ч.2 ст.292 УК РФ по факту совершения им подлога при строительстве культурно-спортивного комплекса, а также еще ряд других преступлений коррупционной направленности, совершенные должностными лицами.

Все коррупционные преступления Чурапчинским МСО СУ СКР РС(Я) отделом удалось раскрыть благодаря тесному сотрудничеству с Усть-Алданской прокуратурой, ОМВД России по Чурапчинскому и Усть-Алданскому районам, совместно с которым продолжается целенаправленная работа по пресечению коррупционных преступлений и привлечению виновных лиц к установленной законом уголовной ответственности.

Особое внимание Следственный комитет Российской Федерации уделяет защите прав несовершеннолетних, пострадавших от преступных посягательств. Расследованию всех уголовных дел о преступлениях и проведению процессуальных проверок по фактам происшествий, которыми тем или иным образом затрагиваются права детей, поручаются наиболее квалифицированным следователям. Уже

на первоначальном этапе организуется оказание психологической помощи пострадавшим несовершеннолетним со стороны специалистов: с детьми проводятся психолого-диагностические, реабилитационные и профилактические мероприятия. При этом выявляется не только непосредственного причинителя вреда, но и те обстоятельства и условия, которые способствовали совершению этого преступления и вносятся соответствующие представления с требованием об их устранении и наказании виновных лиц в дисциплинарном порядке.

Напомним, что в следственном управлении Следственного комитета Российской Федерации по РС(Я) продолжает работать горячая телефонная линия «Ребенок в опасности». По телефону 40-32-37 вы можете сообщить информацию о противоправных действиях в отношении несовершеннолетних. Прием обращений, поступающих по телефонной линии «Ребенок в опасности», осуществляется в круглосуточном режиме с автоматической аудиозаписью обращения.

«В Чурапчинском районе в 2020 году следственную работу вели руководитель отдела Егор Местников, старший следователь Виталий Никифоров, следователь Арсизн Поликарпов, в Усть-Алданском районе заместитель руководителя Елена Бочкарева, в Таттинском районе старший следователь Спиридон Рожин. Пользуясь случаем, поздравляю своих сотрудников с нашей юбилейной датой. Спасибо за ваш самоотверженный труд во благо сохранения здоровья и жизни жителей района. Пусть этот труд приносит вам только удовлетворение и гордость за достигнутые победы в борьбе за спокойную жизнь человека. Новое время предъявляет новые требования. Я уверен, что вы успешно справитесь с поставленными задачами. Желаю вам уверенности в завтрашнем дне, оптимизма, счастья, здоровья и благополучия вам и вашим близким!» – с уважением майор юстиции Егор Местников.

Семён ЖЕГДРИНСКИЙ.

— ИСПИСЭЛИИС ТЫРЫБЫНАТА —

УУСТУК КЭМНЭ УГУС ҮЛЭ СИТИҢИЛИННЭ

Бүгүнкү «Исписэлиис тырыбыната» рубрика ба улуустаабы култуура салалтатын начаалынньыгын солбуйааччы Айтилина Михайловна Смирникова ыалдьыттыр. Кини сүрүн үлэтин таһынан, бийыл онус сылын улуус

тэрилтэлэрин профсойуунун бэрэссэдээтэлинэн үһүс төгүлүн талыллан үлэлиир. Айтилина Михайловна култуура, профсойуус эйгэтигэр былааннаах үлэлэрин туһунан сырдатта, итинэн бийыл туох соруктар туралларын билиһиннэрдэ:

Ааспыт сылыт, бары билэрибт курдук, ураты уусуку сыл буолла. Пандемия кэмигэр култуура үлэһиттэрин үлэлэрин хайыската чыҥха уларыйда. Араас таһымнаах тэрээһиннэр, дыһаппар, куорнукуустар барыта интэриниэт көмүтүнэн ытыллынылар. Ол эбэтэр, дыонно тахсыы ооңаһаһа, ситим нонусу буолла. Бары кэмигэр ай-санаа сылпыыр, киһи санаарбыыр, манньк кэмгэ дыон санаатын чэпчэтэр, настырыанньатын көтөбөр үүс тэрээһин тэрилиннэ. Култуура үлэһиттэрэ куйаар ситимигэр араас таһымнаах дыһаппарга ытыннылар, тэрийэн да ыттыллар. Дьиэнэр, биһиги эрэ буолуодуо, пандемия эмискэ тарбылыгыгар тэрилтэлэр бары баламэ суох буоллактара, тутта бары септөөх ньыманы тобулан, сыллаабы былааннамыт үлэлэр топорулунулар.

Биир өттүнэн, куһаҕан да үчүгэйдээх диэбиккэ дылы. 2020 сыл түмүгүн ылан көрдөхкө, көрөөччүбүт ахсаана албээбит. Куйаар ситиминэн ытыллар буолан, быһа биэриилэрбитин өрөспүүбүлүкэбэ эрэ буолбакка, аан дойдуга араас муунуктарыгар опорор биир дойдупаахтарбыт көрөр кыахтаахтар. Аны туран, аныгы олох ирдэбиллэр эппиэттээн, билигин араас технологиялары баһылаатыбыт.

Култуура эйгэтэ – киэн. Биһиги хайысхабытыгар сонуну киэнник тарҕатар сирэстибэлэр, бибилиэтиэкэ ситимэ, мусой, ускуустуба оһуопалара киэрэллэр. Бу ааспыт сылга үгүс үлэни ыттылар.

Бийыл улууска Чэбдибирдии сыла биллэриллибит. Бу чэрчитинэн нэһиликтэринэн фитнес-куруһуктар аһыллыахтара. Уруку сылларга чэй иһитин сирэ-туома тэриллэр этэ. Билигин кучу отгон, хатырыктан уод-а сүмэһиннээх отгон-мастан чэйдэр бааллар эрэри, чэй иһитин сирэ-туома ытыллыбат. «Саха киһитэ бэйэтин төрүт аһын аһаатына-сирэтигэ доруобай буолар» диэн этии оруннаах. Онон сахалыы аһы-ууһу, сирэ-туома тарҕатар уоспай биир бырайыапы олоххо киллэрэр былааннаахпыт.

Маньы тэңэ, бастатан туран, карантин бүтүбүнэ, үрүн халааттаах аанньаарбытыгар махтанан, киһилэри чизэстээн, улахан кэнсир оһуруохпутун баһарабыт. Бу ыарахан кэмгэ төһөлөөх албэх ыалдьыт киһини эмтээн, быһаан кэлбиттэрэ буолуой. Бийыл быраастарга, балыһа үлэһиттэригэр улахан болгомто ууруллуохтаах. Ол иһин быраастарбытын сырдатар анал биэриини бэлэмниир былааннаахпыт.

Итини таһынан, үгэс быһыытынан, ытыллар бэстибээллэр, ыспартакыйаада сыллаабы былаанна киэрдиэр.

Өрөспүүбүлүкэбэ тийэ биллэр Чурапчинтан төрүттээх култуура, ускуустуба диэйтэллэрэ албактар. Үгүс дыоммут ааттарын үйэттэр үлэ

ытыллыахтаах. Холобур, Бахсыга «Скөөр звезд» диэн олус үчүгэй бырайыак олоххо киэрбитэ. Онон майгыныыр Чурапчы улууһугар култуура, ускуустуба диэйтэллэрин скөөрин тутар сыаллаахпыт. Аан бастаан, форум ылан, биллэр диэйтэллэрбит – суруйааччылар, худуһунньуктар, артыыстар, ырыаһыттар, оһонхоһуттар олохторун-дьаһахтарын, айар үлэлэрин, дыһ кэргэннэрин туһунан матырыйааллары хомуйуохпутун баһарабыт.

Ааспыт сыл бүтүүтэ «РФ култууратын үтүөлээх үлэһитэ» аат Матрена Степановна Павловага инэрилиинэ. Түгэнинэн туһанан, Матрена Степановнаны үрдүкү баһараадынан эбэрээлибит.

2020 сылга киэн хабааннаах үлэ Улуу Кыайыы 75 сылыгар анаммыта. Маньы сэрэ улуус төрүттэммитэ 90 сыла бэлэстэммитэ. Бу чэрчитинэн улуус гранынан култуура эйгэтигэр үлэлээн ааспыт серия бэтэрээннэрин – үйэтигээнчии Гааврил Ефимовы, Соловьев нэһилигин кулуубун дириэктэринэн үлэлээбит Дмитрий Васильевы, худуһунньук Алексей Каргузовы, кинематограф Василий Верховцевы үйэтигэр, «Айылы» НАДЭ иһинэн «Кинсөөк» түмсүү (сал. СӨ култууратын туйгуна Гааврил Лыткин) иһинэ устубута. Салгыы бу үлэ серия курдук барыада. Профсойуус үлэтин кыластык билиһиннэрдэххэ, биһиги эйгэбитигэр тобустуып, үлэбэтэрээннээхпит. Бу дыоммутун, пандемия да бүрүүкээтэр, чизэстэбиһит, киһилэргэ анаан көмөлөр оһуоллуубуттара. Билигин ковидтаабыт үлэһиттэрэ көмө оһуоллар.

Ити курдук, култуура үлэһиттэрэ дыһаа опорор кэмгэ социальнай ситимнэргэ үлэлээн, олохтоохтор интэриэһинэй, сонун биэриилэри көрөн, иллэн кэмнэрин туһалаахтык агаараллар. Култуура үлэһиттэригэр толкуйдаабыт былааннара, бырайыактара олоххо киэрэллэригэр баһарабыт.

Марфа ПЕТРОВА.

АЛРОСА

Үөһээ Дьааны улуунун дьонун суолталаах сонуннарыттан биридэстэрин дьэ, итинник бэлиэтиэххэ сөп.

Бу күнүргэ Баатабай бөһүөлгэр нэһилиэнньэ өр күүппүт эбийиэгэ — 30 куйкаба терапия уонна оҕо отделениелардаах, симизнэ 180 киһи сылдьар поликлиникалаах балыыһа комплекса үлэҕэ киллэрилиннэ. Урукку балыыһа дьизэлэрэ бары өссө ааспыт үйэҕэ тутуллубут буоланнар, бу сана эбийиэги олус өр эрэнэ күүппүттэрэ. Онуоха ааспыт устуоруйаны ахтан ааһар тоҕоостоох.

БААТАБАЙ БАЛЫЫҺАТА: ааспыт кылгастык, инникини элбэхтик

Холобур, терапия уонна оҕо отделениелара 1976 сыллаахха тутуллубут дьизэ үлэлээн олорбуттара. Хас да сыл анараа өттүгэр бу дьиз саахаллар кутталлаабынан сыаналаммыта. Оттон урукку поликлиника дьизэ — Юрий Гагарин космоска көппүт сылын, 1961 сылы кытта эт саастыы. Бу дьиз саахаллар дьизэлэргэ киллэриллбиттэрэ ыраатта — дьиз 98 бырыһыана туһаттан тахсыбыт этэ. Бу икки дьиз мас тутуулаах этилэр уонна санитарнай нуормаларга, быраабылаларга ыраабынан эппиэттээбэттэрэ.

СӨ Үүнэр көлүөнэ тус сыаллаах пуондатыгар бэлиэтээн эппиттэринэн, «2016-2020 сылларга кэскил туһугар» бырагыраама "Көмөлөһүү" ("Содействие") хос бырагырааматыгар социальнай суолталаах 5 эбийиэги тутуу киллэриллибитэ. Онтон биридэстэрэ — Баатабай бөһүөлгэр сана мадиссиинискэй комплекс. Сана балыыһаны тутуу АЛРОСА социальнай хайыскалаах бэлиитикэтин көмөтүнэн үлэҕэ киллэриллэр кыахтанна. Ол эбэтэр, хампаанньа 600 мөлүйүөнтэн тахса уопсай суумалаах комплекс тутуллан үлэҕэ киириитин үбүлээтэ.

мадиссиинискэй тэрилтэлэр баар буолаллар. Ханна баҕарар эрэгийин биридэстэр сүрүн социальнай хаачылыгынан табыгастаах уонна хаачыстыбалаах мадиссиинискэй көмө буолар. Онтон биридэстэр эбийиэгинэн Үөһээ Дьааны оройуонун Баатабай бөһүөлгэр балыыһа комплекса буолар. Бу эбийиэк бүтүн оройуон олохтоохторугар улахан суолталаах. Бу күнүргэ АЛРОСА уонна СӨ Үүнэр көлүөнэтин тус сыаллаах пуондата Баатабайга 30 куйкаба терапия уонна оҕо отделениелардаах, симизнэ 180 киһи сылдьар поликлиникалаах балыыһа комплекс куттук Арктикага бөдөн эбийиэги тутууну түмүктээбиттэриттэн олус үөрэбит.

Саха сирин Доруобуйа харыстабылыгар министриэтибэтин уонна тус бэйэм аалпыттан Арктика сүрүбэр балыыһа комплексин тулуптарын иһин улахан махталбын биллэрэбин», — диэн Саха сирин доруобуйа харыстабылын министри Елена Борисова санаатын үллэһиннэ.

ГАВРИЛ ЧИРИКОВ: САНА БАЛЫЫҺА — УЛУУСПУТУГАР ҮЧҮГЭЙ ӨЙӨБҮЛ

Үөһээ Дьааны улуунун баһылыга Гаврил Чириков кэпсээбитинэн, сана балыыһаны тутуу өссө 1970-80 сылларга былааннамыта, оттон 90-с сылларга бу бырайыак сабыллыбыта уонна олохтоо умнуллубута. Ол кэмнэргэ туруоруллубут тирэхтэр туһата суох буолан бырабыллыбыттара. 2016 сыллаахха дьэ, бу боппуруоска өссө

төннөн, балыыһа комплексин тутуу туһунан быһаарыы ыылыллыбыта. 2017 сыллаахха бырайыактыыр-чинчийэр??, 2018 сыллаахха тутуу үлэлэрэ саҕаламмыттара. 2020 сылга ыарахаттар үөскээбиттэрин да иһин, өрөспүүбүлүкэ уонна АЛРОСА кэмгэр ылыммыт быһаарыларын түмүгэр тутуу түмүгүн көрбүтэ (эбийиэги "тоноруохтарын" эбэтэр тутуу болдьобун уһатыахтарын сөбө).

Оройуон олохтоохторо бу түгэни тулуйбакка күүттүлэр. Толкуйдаан да көрүн, ханна кэлэр ордугуй: бал быраастар халыт танаастаах олорор, сууллан эрэр тымныы дьизэ дуу, эбэтэр аныгы таас дьизэ дуу? Маннык эмтэнээччилэри табыгастаах усулуобуйалар, хаачыстыбалаах мадиссиинискэй өнөлөр күүттүлэр. Биһиги билигин Баатабай бөһүөлгүн, улуус уонна чугас сытар улуустар олохтоохторугар мадиссиинискэй өнөлөрү ордук хаачыстыбалаах таһымна оҕорор кыахтаннабыт. Үөһээ Дьааны улуунун Саха сирин Хотугулуу-Илинни өттүн киининэн ааттыахха сөп. Билигин суһал мадиссиинискэй көмө манна оҕоһуллуба. Холобур, Үүнэр Хайа олохтоохторо Дьокускайга тийээрдээбэр манна кэлэллэрэ чэпчэки уонна түргэн буолуба.

«Сана балыыһа — социальнай өттүнэн үрдээһин, биһиги улууспутугар үчүгэй өйөбүл. Балыыһа сана тэрилтэлэрдээх, кизг-куон хостордоох. Үлэһиттэргэ уонна эмтэнээччилэргэ табыгастаах усулуобуйа тэриллит. Биһиги улууспут уонна олохтоохтор ааттарыттан өрөспүүбүлүкэ Бырабытыалыстыбатыгар уонна Ил Дарханыгар Айсен Николаевка, Доруобуйа харыстабылын министриэтибэтигэр, Үүнэр көлүөнэ тус сыаллаах пуондатыгар өйөбүллэрин уонна, биллэн турар, "АЛРОСА" хампаанньага улууска уонна өрөспүүбүлүкэҕэ дьонун суолталаах социальнай эбийиэги үбүлээбитин иһин истин махталбын биллэрэбин. Бу кэмнэр тухары биһиги хампаанньа салалтатын кытары куруук сибээстээх турбуттун бэлиэтээн этиэхпин баҕарарым.

Оттон сана балыыһабытын ордук көдүүстээхтик туһанарга сана испэлиистэри, "узкай" идэлээх быраастары ынырыахпыттан наада. Онуоха биһиги өссө биридэстэр суолталаах боппуруоһу — эмчиттэритигэр элбэх кыбартыралаах дьизини тутууну быһаарыахпыттан наада", — диэн оройуон баһылыга бэлиэтээн эттэ.

ТОЛОРУ ДЬОЛЛООХ ОЛОХ МЭКТИЭТЭ

Доруобуйа — толору уонна дьоллоох олох сүрүн усулуобуйата уонна мектиэтэ, хас биридэ киһи эрэ буолбакка, бүтүн уопастыба сыаналаммыт бааһа. Саха сирин баһылыга Айсен Николаев Ил Түмэннэ Ынырытыгар 2021 сыл өрөспүүбүлүкэҕэ Доруобуйа сылын биллэриллирин туһунан эппитэ. Өрөспүүбүлүкэ оройуоннарын олохтоохторо билигин да баны мадиссиинискэй тэрилтэлэр тийбэттэрин биллэрлэр, абыл ахсааннаах нэһилиэнньэлээх пууннар, ыраах уонна мелтэх суоллаах-иистээх оройуоннар дэриэбинэлэрэ уонна сэлээннэлэрэ уустук балаһыанньалаахтар.

«Билигин сана комплекс оройуон нэһилиэнньэтин сылы быһа эмтиэн уонна ыарыһы сэрэтэр чинчийиллэри ыытыан сөп. Мадиссиинискэй өнөлөрү бастакы сүһүөх эвөө быраастара уонна "узкая" идэлээхтэр: терапевтар, педиатрдар, невролог, хирург, онколог, окулист, лор, стоматологтар акушер-гинеколог, дерматовенеролог, эндоскопист, инфекционист, эндокринолог, УЗИ бырааһа, рентгенолог уонна лабораннар оҕоруктара. Балыыһа подразделениелара кизг-куон уонна аныгы мадиссиинискэй тэрилтэлэринэн сэлбэммит кэбинизтэргэ үлэһиттэр", — диэн Үөһээ Дьааны оройуоннаабы киин балыыһатын кылабынай бырааһа Владимир Докторов иһитиннэрдэ.

Саха сирин баһылыга биллэрбит Доруобуйа сыла хотугу сир олохтоохторугар бастакы улахан уонна олус наадалаах дьыаланан саҕаланна. Баатабайга сана балыыһаны тутуу — эрэгийин социальнай бэлиитикэтигэр суолталаах харды. Оттон бу ситиһии үксүгэр алмаастаах түөлбөҕэ эрэ буолбакка, Саха сирин атын да муниципальнай тэриллиллэригэр инвестицияны угар АЛРОСА хампаанньа көмөтүнэн ситиһилиннэ. Былаас, Үүнэр көлүөнэ тус сыаллаах пуондатын, тутуучулар уонна АЛРОСА кыһамныларынан Саха сирин Арктикатыгар мадиссиинискэй көмө хаачыстыбата дьин-чакчы үрдүүр ситиһиллэр.

Андрей ШИЛОВ суруйууттан
Надежда ЕГОРОВА тылбааһа.

УЛУСНЫЙ (РАЙОННЫЙ) СОВЕТ ДЕПУТАТОВ
МУНИЦИПАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ «ЧУРАПЧИНСКИЙ УЛУС
(РАЙОН)» РЕСПУБЛИКИ САХА (ЯКУТИЯ) ТРИДЦАТЬ ТРЕТЬЯ
(ВНЕОЧЕРЕДНАЯ) СЕССИЯ

РЕШЕНИЕ № 140

с. Чурапча от 28 января 2021 г.

Об итогах оперативно-служебной деятельности
отдела Министерства внутренних дел России по
Чурапчинскому району за 2020 год

На основании п. 3 ст. 8 Федерального закона "О полиции" № 3-ФЗ от 07 февраля 2011 года, заслушав и обсудив информацию Свинобоева И.Д. подполковника полиции, начальника отдела МВД России по Чурапчинскому району, улусный (районный) Совет депутатов муниципального образования «Чурапчинский улус (район)» Республики Саха (Якутия) решил:

1. Признать оперативно-служебную деятельность отдела Министерства внутренних дел России по Чурапчинскому району за 2020 год «удовлетворительной».

2. Настоящее решение вступает в силу со дня принятия.
А.Т. Ноговицын,
глава муниципального образования,
А.А. Захаров,
председатель улусного (районного) Совета.

— ПЕНСИОННАЯ ПУОНДА ИИТИННЭР —

Пенсия улаатан төлөннө

2013 сыл ахсынньы 28 күнүгэр ытыллыбыт 400-ФЗ нүмэрдээх «О страховых пенсиях» федеральной осконунан пенсия ылааччыларга 2021 сыл тохсунньу 1 күнүттэн страховой пенсия биер индивидуальной пенсионной коэффициента, атыннык эттэххэ, пенсия баала 6,3% улаатан, 98 солкуобай 86 харчыга тэннэстэ. Бу улаатыы бырыһыана 2020 сыл тумугунан биһиги дойдубутугар сыана үрдээһинигэр олобуран оноһуллар.

Тохсунньу тургутунан улууска барыта 5556 страховой пенсияны ылар киһиэхэ пенсия улаатта. Ол эрэри сокуон бэрээдэгинэн 2016 сылтан үлэлээбэт пенсионердарга эрэ төлөнөрүнэн, 3699 үлэлээбэт пенсия ылааччыга улааппыт кээмэйинэн пенсията төлөннө. Үрдээһин ортотунан, 1240 солк тэннэстэ.

Аны 2021 сыл муус устар ыйга социальной пенсия ылааччылар пенсияларын кээмэйэ улаатара күтүлүр. Бу көрүг пенсияны ылааччыларын биһиги улууспутугар сүрүннээн буолааллар: инбэлиит оболор, кыра эрдэхтэригэр инбэлииттэр, эбэтэр үлэ ыстааһа суох кырдыабынан, инбэлиитинэн пенсияга тахсыбыт дьон, социальной пенсияны талбыт иитэр киһилэрин сүтэрбит оболор.

С.П. КУЛИЧКИН,

РФ Чурапчы улууһунаабы пенсионной управление
пенсия отделын начаалынныыга.

Мэлдьи истинник ахтыахпыт...

Ааспыт сыл ахсынньы 28 күнүгэр Чурапчы нэһилиэтин олохтооҕо, үлэ бэтэрээнэ Макаров Иван Иванович ыарахан ыарыыттан биһиги кэккэбиттэн хомолтолоохтук, соһу-ну туораата. Иван Иванович 1952 сылга ахсынньы 27 күнүгэр Иван Иванович Макаров уонна Мария Проконьева Решетникова дьиз кэргэннэригэр күүтүүлээх бастагы обонон күн сириг көрбүтэ. Оҕо сааһа Танара Томторун урууку арыы сыабын түөлбөтүгэр ааспыта.

1959с. Чурапчы орто оскуолатыгар үөрэнэ кирибэтэ. Иван 3-с кылааска үөрэнэ сырыттабына, Уус Алданга эт кэмбинээтигэр абатын кылаабынай бууаалтырынан анаан, Борообонно көспүттэрэ. Борообон орто оскуолатыгар үөрэнэ сылдьан, октябренск, пионер, комсомол кэккэтигэр кирибэтэ. Оскуола ылар тэрээһиннэригэр көхтөөхтүк кытара, үөрэҕи чэпчэтик ылынара, элбэх табаарыстардаах этэ.

Оҕо сааһыгар төрөппүт аҕаны сүтэри ыар аһыһын билбитэ. Алтыс кылааска үөрэнэ сырыттабына, аҕата уһун ыарахан ыарыыттан күн олохтон туораабыта. Үлүө буолан анаардаас ийэҕэ иитиллибиттэрэ. Кини оболортон улаханнара буолан, ийэтигэр күүс-тирэх буолбута, дьиз ис-тас үлэтигэр эриллэн улааппыта.

1968 сыллаахха дойдуларыгар Чурапчыга көһөн кэлбиттэрэ. Онус кылааска кэлэн, урууку үөрэммитэ оболорун кытта биригэр үөрэнэригэр олус дьин үөрэрэ, астынара. Төһө даҕаны оскуоланы бүтэрбиттэрэ үйэ анаарыттан ордук кэм аастар, Иван Иванович оскуолаабы табаарыстарын олус күндүтүк саныыра. Кини үөрэ-көтө көрсөр уонна түмэр киһилэрэ этэ. Оскуолааҕа үөрэнэр кэмнэригэр үөрэбэр сүрдээх дьорбурдааҕа, ордук тоҕнай наукаларга үчүгэй этэ. Оскуола кэнниттэн тутта Саха судаарыстыбаннай университеттэригэр физико-математический факультетыгар ситиһиллээхтик туттарсан кирибэтэ. Үөрэбин ситэ бүтэрбөккө сылдьан, 1971 сыллаахха ытык иһин толоро, армияҕа ыгырыллыбыта. 1973 сыллаахха күһүн дойдугар төннөн кэлэн, Чурапчытаабы баһаарынай чааска байыаһынан үлэлээбитэ.

1975 сыллаахха Новосибирскайдаабы инженерной-строительной үнүстүүкэ туттарсан кирибэтэ. Бу үөрэххэ, санаата сыппакка, төннөн кэлэн, 1977 сылтан харыс да сири халбарыйбакка, дойдугар Чурапчыга үлэлээбитэ. Ол иһигэр Эт кэмбинээтигэр 19 сыл устата, саамай өр кэмнэ, үлэлээбитэ. Оттон "Агроснаб" 2 сыл заправщигынан, «Юбилейнай» маҕаһыынна 9 сыл

ханыгаарынан үлэлээбитэ. 2007 сыллаахха бизнсийэҕэ тахсыбыта. Мэнэ өссө биер сыл үлэлээн баран, ИП "Козлов" тэрилтэтигэр заправщигынан кирибэтэ, онно 6 сыл үлэлээбитэ.

2014 сыллаахха Чурапчытаабы устуорт комплекса тутулан иириэбиттэн охранигынан үтүө суобастаахтык үлэлээбитэ.

Иван Ивановичи эппиэтинэстээх кыһамнылаах үлэһит быһыытынан билэбит. Үлэлиир тэрилтэтин чияһин көмүскүүр араас тэрээһиннэргэ көхтөөхтүк кытара. Ону улуус, нэһилиэк дьаһалталарын аатыттан туттут бочуотунай грамоталара, махтал суруктара туоһулууллар. Дьонно-сэргэҕэ олус аламаҕай сыһаннааҕа, куруук күлэ-үөрэ сылдьара, сахалыы мындыр, бөлүһүктүү толкуйдаах этэ. Дьэбэлээн дьону үгүстүк үөрдэрэ.

Эр киһи сизиринэн устуорду, тустууну олус сэнээрэрэ, түүн-күнүс буолар күрэхтэһиилэри куруук кэтээн көрөрө, хас биридди тустааччы кайда үүнэн-сайдан иһэрин сылытыыра. Сыллы аайы ытыллар ат сүүрдүүлэрин умсугуйан, көтүлпэккэ көрөрө.

Тизихини кэбэ, булка ураты сыстабас этэ, өссө матасыкылар кэмнэрэ ааһа илигинэ, "Москвич" массыналанан, элбэхтик кэлэрэ-барара. Күһүн-саас доботторунаан Хаамыйага бултуурун олус да кэтэһэрэ. Айылҕаҕа сылдьан хонон-өрөөн, сыһынан, дуоһууан кэлэрэ.

Сирдээби аһыан толорон, 1988 сыллаахха олосун аргыһын, Чакыртан төрүттээх Анна Петровна Егорованы көрсөн, сөбүлэһэн, ыал буолбута. Ныр-бааччы олорон дьиз-уот туттубута, 3 кыыс амарах аҕата, 2 сизэн тапталлаах эһэтэ этэ. Оболоругар, сизэннэригэр ураты истин сыһаннааҕа, киһилэри олус таптыыра, ситиһиллэригэр үөрэрэ, дьоллоһоро. Кэргэннэргэ дурда-хааха буолара, куруутун биригэр сүбэлэһэ сылдьаллара. Аймахтара, биригэр төрөөбүттэрин дьиз кэргэнэ киһини «Убаай Бааньа» дьин истинник ааттыллара, тумус туттар киһилэрэ этэ.

Кини аатын доботторо, аймахтара, чугас дьоно куруук истинник саныахтара, сүрэхтэригэр илдьэ сылдьахтара, оболоро, сизэнэрэ кини сырдык ыраалаах олосун салгыахтара...

Кэргэнэ, оболоро.

Күндү тапталлаах кэргэни, аҕабыт, эһэбит, хос эһэбит, Саха Өрөспүүбүлүкэтин үтүөлээх учуутала, РСФСР норуот үөрэҕиригэр туйгуна, Н.К.Крупская аатынан бириэмийэ лауреата, Саха Өрөспүүбүлүкэтин үөрэҕиригэр бочуоттаах бэтэрээнэ, «Учууталлар учууталлара», Кытаанах нэһилиэтин уонна Чурапчы улууһун бочуоттаах олохтооҕо

КОРКИН Василий Николаевич

бу дьыл, тохсунньу 28 күнүгэр ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытын билэр дьонугар диригик курутууан туран биллэрэбит.

Кэргэнэ, оболоро, сизэнэрэ.

Кутурданныр тиздэллэр:

- РФ норуот үөрэҕиригэр туйгуна, Саха Өрөспүүбүлүкэтин үөрэҕиригэр үтүөлээх үлэһитэ, Саха Өрөспүүбүлүкэтин үөрэҕиригэр бочуоттаах бэтэрээнэ, "Учууталлар учууталлара" бэлэз хаһаайына, Чурапчы улууһун, Чурапчы, Кытаанах нэһилиэтин бочуоттаах олохтооҕо Коркин Василий Николаевич олохтон туораабытынан, кэргэнигэр, оболоругар, сизэннэригэр, чугас дьонугар Чурапчы улууһун дьаһалтата, Чурапчы улууһун дьокутааттарын Сэбиэтэ, Чурапчы улууһун бэтэрээннэрин Сэбиэтэ.

- РФ норуот үөрэҕиригэр туйгуна, Саха Өрөспүүбүлүкэтин үөрэҕиригэр үтүөлээх үлэһитэ, Саха Өрөспүүбүлүкэтин үөрэҕиригэр бочуоттаах бэтэрээнэ, "Учууталлар учууталлара" бэлэз хаһаайына, Чурапчы улууһун, Чурапчы, Кытаанах нэһилиэтин бочуоттаах олохтооҕо Коркин Василий Николаевич олохтон туораабытынан, кэргэнигэр Лилия Захаровна, оболоругар, сизэннэригэр, чугас дьонугар Чурапчы нэһилиэтин дьаһалтата.

- РФ норуот үөрэҕиригэр туйгуна, Саха Өрөспүүбүлүкэтин үөрэҕиригэр үтүөлээх үлэһитэ, Саха Өрөспүүбүлүкэтин үөрэҕиригэр бочуоттаах бэтэрээнэ Коркин Василий Николаевич ыарахан ыалдьан олохтон туораабытынан, кэргэнигэр Лилия Захаровна, оболоругар "Алгыс" бэтэрээннэр хордарын кэлэктибэ.

- Чурапчы улууһун уонна Саха сириг үөрэхтэһинэ сайдыытыгар дириг кылаатын киһилэбит, СӨ үөрэҕиригэр үтүөлээх учуутала, бэтэрээнэ, РСФСР норуот үөрэҕиригэр туйгуна, Н.К. Крупская аатынан бириэмийэ лауреата, «Азия оболоро» норуоттар икки ардыларынаабы пунда стипендиата, СӨ "Учууталлар учуутала" бэлэз хаһаайына, Чурапчы улууһун, Чурапчы уонна Кытаанах нэһилиэтин

бочуоттаах олохтооҕо Коркин Василий Николаевич уһун ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан, кэргэнигэр Лилия Захаровна, оболоругар, киһилэр дьиз кэргэттэригэр, биригэр төрөөбүттэригэр, чугас аймахтарыгар, биригэр үлэлээбит кэллээгэлэригэр Чурапчы улууһун үөрэххэ сапаттага, идэлээх сойуустарын улуустаабы кэмитиэтэ, улуус үөрэҕиригэр тэрилтэһэрин салайааччыларэ, кэлэктибэ.

- Ытыктыыр биригэр үлэлээбит кэллээгэлэрэ, Чурапчы улууһун "Арчы" үөрэтэр киин диригтэринэн үлэлээбит, РСФСР норуот үөрэҕиригэр туйгуна, Саха Сириг үтүөлээх учуутала, "Азия оболоро" норуоттар икки ардыларынаабы пунда стипендиата, Кытаанах нэһилиэтин уонна Чурапчы улууһун бочуоттаах олохтооҕо Коркин Василий Николаевич ыарахан ыалдьан олохтон туораабытынан, кэргэнигэр, оболоругар, биригэр төрөөбүттэригэр, аймахтарыгар, чугас дьонугар "Арчы" үөрэтэр киһинэ биригэр үлэлээбит кэллээгэлэрэ, Дьарыктаах буолуу киһини кэлэктибэ, бэтэрээннэрэ.

- СӨ үтүөлээх учуутала, бэтэрээнэ, РСФСР норуот үөрэҕиригэр туйгуна, Н.К. Крупская аатынан бириэмийэ лауреата, «Азия оболоро» норуоттар икки ардыларынаабы пунда стипендиата, СӨ "Учууталлар учууталлара" бэлэз хаһаайына, Чурапчы улууһун, Чурапчы уонна Кытаанах нэһилиэтин бочуоттаах олохтооҕо Коркин Василий Николаевич уһун ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан, кэргэнигэр Лилия Захаровна, оболоругар, киһилэр дьиз кэргэттэригэр, биригэр төрөөбүттэригэр, чугас аймахтарыгар ЧРСИО кэлэктибэ, профдима.

- Чурапчы улууһун бочуоттаах олохтооҕо, үлэ бэтэрээнэ, Саха Өрөспүүбүлүкэтин үтүөлээх учуутала Коркин Василий Николаевич ыарахан ыалдьан олохтон туораабытынан, бэтэрээн учууталларыгар Лилия Захаровна Коркина, оболоругар, сизэннэригэр, аймахтарыгар И.М. Павлов аатынан оскуола сапаттага, кэлэктибэ.

- Чурапчы улууһун бочуоттаах олохтооҕо, үлэ бэтэрээнэ, Саха Өрөспүүбүлүкэтин үтүөлээх учуутала Коркин Василий Николаевич ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан, кэргэнигэр Лилия Захаровна, уопаттарыгар Женья, Алаага киһиттэригэр, сизэннэригэр В.С. Яковлев-Далан аатынан Кытаанах орто оскуолатын кэлэктибэ.

- Чурапчы улууһун бочуоттаах олохтооҕо, үлэ бэтэрээнэ, Саха Өрөспүүбүлүкэтин үтүөлээх учуутала Коркин Василий Николаевич ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан, кэргэнигэр Лилия Захаровна, оболоругар, сизэннэригэр

Чурапчы нэһилиэтин "Ытык" сүбэ чилиэннэрэ.

- Ытыктыыр күндү бырааттара, убайдара, Чурапчы улууһун, Кытаанах, Чурапчы нэһилиэтин бочуоттаах олохтооҕо, өр сылларга үөрэхтэһин эйгэтигэр салайааччы быһыытынан үлэлээбит РСФСР үөрэҕиригэр туйгуна, СӨ үтүөлээх учуутала, Н.К.Крупская аатынан Бүтүн Сойуустары бириэмийэ лауреата, "Учууталлар учууталлара" бэлэз хаһаайына Коркин Василий Николаевич уһун, ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан, тапталлаах кэргэнигэр Лия Захаровна, оболоругар Евгений Васильевич, Айаал Васильевич, балтыгар Анна Николаевна, киһилэр дьиз кэргэттэригэр, чугас аймахтарыгар Чурапчытан Клавдия Уинкоентьевна, Платон Васильевич Коркиннар дьиз кэргэттэрэ.

- Кытаанахтан төрүттээх, Чурапчы нэһилиэтин олохтооҕо, Саха Өрөспүүбүлүкэтин үтүөлээх учуутала, РСФСР норуот үөрэҕиригэр туйгуна, Коркин Василий Николаевич уһун ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан, кэргэнигэр Лия Захаровна, оболоругар, сизэннэригэр, бары чугас дьонугар Хатас орто оскуолатын 1972 с. ылууһа.

- Ытыктыыр диригтэрдэрэ, Чурапчы улууһун үөрэҕиригэр сайдыытыгар олосун анаабыт Саха Өрөспүүбүлүкэтин үтүөлээх учуутала, педагогическай үлэ бэтэрээнэ, Чурапчы улууһун бочуоттаах олохтооҕо Коркин Василий Николаевич уһун, ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан, кэргэнигэр Лия Захаровна, оболоругар, сизэннэригэр, бары чугас дьонугар С.А. Новородов аатынан Чурапчы орто оскуолатыгар биригэр үлэлээбит кэллээгэлэрэ – завууһун үлэлээбит Т.М. Павлова, төрүт культуура, саха тылын учууталлара П.П. Смирникова, М.А. Борисова, Е.В. Сивцева.

- Ытыктыыр учууталлара, СӨ үтүөлээх учуутала, РСФСР норуот үөрэҕиригэр туйгуна Коркин Василий Николаевич уһун ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан, кэргэнигэр Лилия Захаровна, оболоругар, аймахтарыгар ЧРСИО 1983с. ылууһа.

- Тапталлаах убайа Коркин Василий Николаевич олохтон туораабытынан, балтыгар Елена Николаевна Коженикина улуус дьаһалтатыгар биригэр үлэлээбит дьүөгэлэрэ Мотрена, Таисия, Валентина, Людмила.

- Күндү убайдара Коркин Василий Николаевич ыарахан ыалдьан олохтон туораабытынан, кэргэнигэр Лилия Захаровна, оболоругар, сизэннэригэр Сылтанан Трофимовтар, Дьоккуускайтан Божедонсовтар, Чепаловтар уонна киһилэр оболоро.

Ген. диригтэр - Н.М. СТРУЧКОВА,
Кытаанах эрдэктэр - Л.В. ГОРХОВА,
Кытаанах эрдэктэри солбуйааччы - Е.Г. МАКАРИНСКАЯ,
Тыа хаһаайыстыба, экинникэ отдела - А.М. СПЕЛЦОВ,
Эксперттэр сэбиэтэ, суруй отдела - А.Н. ЗАХАРОВА,
Корреспонденттэр - С.А. ЖЕНДИНСКИИ, М.В. ПЕТРОВА,
Талааччы - Л.К. ПОПОВА,
Бачааттэни - Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ.

Тэрийэн таһаараччылар: СӨ
Бэрэбэһиһэ, Саха Өрөспүүбүлүкэтин
"Саха бачаат" Ордуктаах автономнай
тэриитин "Сага олох" хаһыат эрдэктэригэр
677000, Дьоккуоскай к. Ордуктаах уул. 31, 124
каб. телефакс: (411-2) 34-39-17 e-mail: sakhabachat@
mail.ru, Российскай Федерация Россиялардар
СӨ саламаттыгар 2020 с. Ос ыйын 3 күнүгэр
регистрацияланымт нумара - ПИ №ТУ14-00553.

Эрдэктэригэр адырыһа:
678870, Чурапчы сал.,
Карп Марк уул. 26 "а".
Телефоннардыт: эрдэктэр
- 41-332, ордуктар - 41-205, 41-
358 E-mail: sarakoch@mail.ru,
сайт: sarakoch.ru, Instagram: @
sarakoch

Бачааттэни саккаас: № 7 (11760)
Күмүһэ: 1,5 бач. лине
Ахсаана 1200, Хаһыат сыанатта: 15
Аһыттар, ордуктар, эрдэктэр, ордук редактор
телефоннар, адырыһа, сайт, адырыһа,
бачааттэни, Ордуктаах хаһыаттэр, икки-эки
кырадыкыларга эрдэктэригэр адырыһа
sarakoch@mail.ru

Хаһыат бачааттэни бэриллэр графика: 16 х 40 см. Бачааттэни бэриллэр: 16 х 40 см. "Саха бачаат" автономнай тэриитин "Сага олох" хаһыат эрдэктэригэр 01.02.2021 с. ордуктаах бачааттэни.
Типография адырыһа: 678570, Чурапчы сал., Карп Марк уул. 26 "а". Индекс: ПИ №ТУ14-00553. Хаһыат эрдэктэригэр хаһыаттэни ордуктаах уонна бачааттэни таһаар.